

Η μέτρηση του οικονομικού αποτυπώματος του αθλητισμού και η σημασία των δορυφορικών λογαριασμών (Sport Satellite Accounts)

Θεμιστοκλής Κοκολακάκης, Αναπληρωτής
Καθηγητής Sport Industry Research
Centre, Sheffield Hallam University

Εισαγωγή

Τι οικονομικές κατηγορίες συνδέονται με τον αθλητισμό;

Ποια είναι η οικονομική επίδραση του αθλητισμού στο ΑΕΠ μιας χώρας;

Πόσες θέσεις εργασίας δημιουργούνται από τον αθλητισμό;

Πώς επηρεάζει ο αθλητισμός άλλες βιομηχανίες/τομείς της οικονομίας;

Ευρωπαϊκή εμπειρία από τους Δορυφορικούς Λογαριασμούς Αθλητισμού (SSA)

- Τρεις πανευρωπαϊκοί Δορυφορικοί Λογαριασμοί Αθλητισμού (SSA)
- Κράτη-μέλη που έχουν ήδη αναπτύξει εθνικούς Δορυφορικούς Λογαριασμούς Αθλητισμού ή εργάζονται προς αυτή την κατεύθυνση: Αυστρία, Βέλγιο, Κροατία, Κύπρος, Εσθονία, Γερμανία, Ουγγαρία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Πορτογαλία, Πολωνία, Ισπανία, Σλοβενία.
- Δορυφορικοί Λογαριασμοί Αθλητισμού εκτός ΕΕ: Ηνωμένο Βασίλειο, Ελβετία και Ιαπωνία.
- Επέκταση των SSA σε συγκεκριμένα αθλήματα, π.χ. Δορυφορικός Λογαριασμός για το γκολφ από το The R&A στο Ηνωμένο Βασίλειο και στη Δημοκρατία της Ιρλανδίας.

Μεθοδολογία: Ανάλυση Εισροών-Εκροών / Πίνακες Εισροών-Εκροών

Πού κατευθύνεται η παραγωγή («χρήση») →

		Intermediate supplies			Σ	Final Demand					Total Use
		Good 1	Good 2	Good 3		Private Consumption	Governmental Consumption	Investment	Stock change	Exports	
Intermediate Supplies	Good 1	7	2	2	11	24	2	1	0	3	41
	Good 2	5	15	4	24	5	6	3	2	10	50
	Good 3	3	3	11	17	8	12	0	0	2	39
Σ Domestic inputs		15	20	17	52						
Import of intermediate goods		5	8	1	14						
Total intermediate consumption		20	28	18	66						
	Personnel Costs	12	9	18	39						
	Taxes/Subsidies	2	3	0	5						
	Depreciation	6	5	2	13						
	Profits	1	5	1	7						
Σ Gross Value Added		21	22	21	64						
Gross Production Value		41	50	39	130						

Συνάρτηση παραγωγής –
production function
(«προσφορά»)

Μεθοδολογία: Δορυφορικός Λογαριασμός Αθλητισμού

		Intermediate supplies						Σ	Final Demand					Total Use
		Good 1	Good 2	Good 3	Sport Good 1	Sport Good 2	Sport Good 3		Private Consumption	Governmental Consumption	Investment	Stock change	Exports	
Intermediate Supplies	Good 1	3	1	1	1	0	1	7	21	1	1	0	1	31
	Good 2	2	8	2	1	1	1	15	3	4	2	2	10	36
	Good 3	2	1	4	1	1	2	11	7	8	0	0	1	29
	Sport Good 1	2	0	0	1	1	0	4	3	1	0	0	2	10
	Sport Good 2	1	2	1	1	4	0	9	2	2	1	0	0	14
	Sport Good 3	0	1	3	0	0	2	6	1	4	0	0	1	11
Σ Domestic inputs		10	13	11	5	7	6	52						
Import of intermediate goods		3	7	1	2	1	0	14						
Total intermediate consumption		13	20	12	7	8	6	66						
	Personnel Costs	10	6	13	2	3	5	39						
	Taxes/Subsidies	2	2	0	0	1	0	5						
	Depreciation	5	4	2	1	1	0	13						
	Profits	1	4	1	0	1	0	7						
Σ Gross Value Added		18	16	16	3	6	5	64						
Gross Produktion Value		31	36	28	10	14	11	130						

*Απλοποιημένο υπόδειγμα
3 τομείς και
3 επεκτάσεις σχετικές με τον
αθλητισμό*

Βασικοί Δείκτες

- Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) ή ΑΕΠ
- Απασχόληση
- Αθλητική συμμετοχή
- Καταναλωτική δαπάνη
- Διεθνές εμπόριο
- Ανάλυση οικονομικών αθλητικών συλλόγων
- Αθλητικός τουρισμός
- Δημόσια έσοδα από τον αθλητισμό
- Αθλητικές υποδομές
- Εθελοντισμός στον αθλητισμό

Στατιστική ταξινόμηση οικονομικών δραστηριοτήτων

Τμήμα	Επικεφαλίδα	Τμήμα	Επικεφαλίδα
A	Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	L	Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες
B	Ορυχεία και λατομεία	M	Δραστηριότητες διαχείρισης ακίνητης περιουσίας
C	Μεταποίηση	N	Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες
D	Παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	O	Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες
E	Παροχή νερού, διαχείριση λυμάτων, αποβλήτων και δραστηριότητες απορρύπανσης	P	Δημόσια διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση
F	Κατασκευές	Q	Εκπαίδευση
G	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	R	Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας
H	Μεταφορά και αποθήκευση	S	Τέχνες, αθλητισμός και αναψυχή
I	Δραστηριότητες παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης	T	Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών
J	Εκδοτικές δραστηριότητες, ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις και παραγωγή/διανομή περιεχομένου	U	Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών και μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών των νοικοκυριών για ίδια χρήση
K	Τηλεπικοινωνίες, προγραμματισμός ηλεκτρονικών υπολογιστών, συμβουλευτικές υπηρεσίες, υποδομές πληροφορικής και λοιπές υπηρεσίες πληροφορίας	V	Δραστηριότητες εξωεδαφικών οργανισμών και φορέων

Μια βαθύτερη ανάλυση του τμήματος S

Τμήματα	Ομάδες	Κλάσεις	Περιγραφή
90	90.1 – 90.3	90.11 – 90.39	Δημιουργία τέχνης και δραστηριότητες παραστατικών τεχνών
91	91.1 – 91.4	91.11 – 91.32	Βιβλιοθήκες, μουσεία και άλλες πολιτιστικές δραστηριότητες
92	92	92	Δραστηριότητες τυχερών παιχνιδιών και στοιχηματισμού
93	93.1 – 93.2	93.11 – 93.19	Αθλητικές δραστηριότητες και ψυχαγωγία / αναψυχή
93	93.1	93.11	Λειτουργία αθλητικών εγκαταστάσεων
93	93.1	93.12	Δραστηριότητες αθλητικών συλλόγων
93	93.1	93.13	Εγκαταστάσεις φυσικής κατάστασης (fitness)
93	93.1	93.19	Άλλες αθλητικές δραστηριότητες
93	93.2	93.21 – 93.29	Πάρκα ψυχαγωγίας και θεματικά πάρκα, λοιπές δραστηριότητες αναψυχής

Τι εξαιρείται από τον στατιστικό ορισμό του αθλητισμού

- Τηλεοπτικές μεταδόσεις
- Ένδυση και υπόδηση
- Εκπαίδευση
- Κατασκευές
- Αθλητικός στοιχηματισμός
- Ταξίδια
- Τουρισμός
- Μεταφορές
- Υπηρεσίες εστίασης, κ.λπ.

Μια πραγματική εικόνα της οικονομικής εμβέλειας του αθλητισμού

Ομάδα	Ποσοστό κωδικών SIC που συνδέονται με τα Γαελικά Αθλήματα
Τμήμα P: Εκπαίδευση	73
Τμήμα I: Δραστηριότητες παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης	63
Τμήμα J: Πληροφόρηση και Επικοινωνία	46
Τμήμα R: Τέχνες, Ψυχαγωγία και Αναψυχή	43
Τμήμα G: Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο· Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσικλετών	29
Τμήμα M: Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες	25
Τμήμα F: Κατασκευές	20
Τμήμα S: Άλλες Δραστηριότητες Παροχής Υπηρεσιών	11
Τμήμα N: Διοικητικές και Υποστηρικτικές Δραστηριότητες	9
Τμήμα C: Μεταποίηση	6
Τμήμα K: Χρηματοπιστωτικές και Ασφαλιστικές Δραστηριότητες	6

Τεχνικά - Ορισμός του Βίλνιους

Κωδικός	Γενική περιγραφή	Αθλητικό περιεχόμενο
1.19	Καλλιέργεια άλλων μη πολυετών καλλιεργειών / κτηνοτροφικών φυτών	Αγροτικές δραστηριότητες απαραίτητες για την καλλιέργεια φυτών για ιπποδρομίες
1.43	Εκτροφή αλόγων και άλλων ιπποειδών	Εκτροφή αλόγων ιπποδρομιών
10.86	Παραγωγή ομογενοποιημένων τροφίμων και διαιτητικών προϊόντων	Παραγωγή συμπληρωμάτων διατροφής για αθλητές
11.07	Παραγωγή αναψυκτικών και εμφιαλωμένων νερών	Παραγωγή ενεργειακών ποτών που χρησιμοποιούνται σε αθλητικές δραστηριότητες
13.92	Κατασκευή υφασμάτων οικιακής χρήσης και ειδών καμβά	Παραγωγή ιστίων για σκάφη, υπνόσακων και αλεξιπτώτων
13.94	Κατασκευή σχοινιών και διχτυών	Παραγωγή σχοινιών για αθλητικές δραστηριότητες (π.χ. αναρρίχηση)
14.13	Κατασκευή άλλων ειδών ένδυσης	Παραγωγή ενδυμάτων ιππασίας και μαγιό
14.19	Κατασκευή λοιπών ειδών ένδυσης και αξεσουάρ	Παραγωγή φόρμων, σκουφιών, γαντιών και αθλητικών υποδημάτων

Χαρακτηριστικά αγαθά / Συνδεδεμένα αγαθά

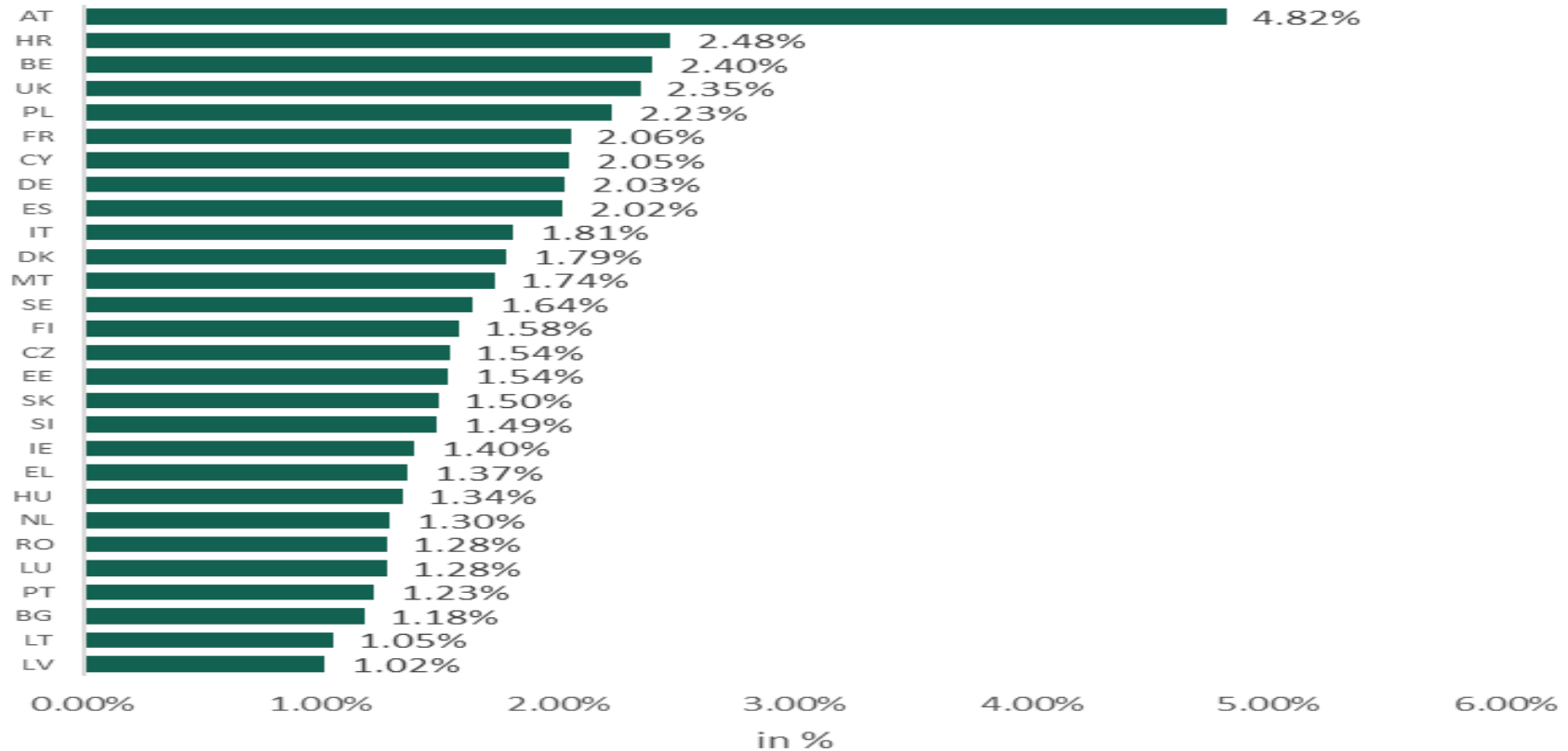
Characteristic goods / Connected goods

- Τα χαρακτηριστικά αγαθά είναι εκείνα που είναι τυπικά του τομέα· και βρίσκονται «κοντά» στον αθλητισμό. Αυτά περιλαμβάνουν κυρίως δραστηριότητες στις οποίες πραγματοποιείται αθλητισμός (αθλητικές υπηρεσίες, εκπαίδευση).
- «Για τα χαρακτηριστικά προϊόντα, ο δορυφορικός λογαριασμός θα πρέπει να παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο παράγονται αυτά τα αγαθά και οι υπηρεσίες, ποιοι τύποι παραγωγών εμπλέκονται, ποια είδη εργασίας και πάγιου κεφαλαίου χρησιμοποιούνται, καθώς και την αποτελεσματικότητα της παραγωγικής διαδικασίας και, κατ' επέκταση, της κατανομής των πόρων.»

Κατάταξη των οικονομιών της ΕΕ σύμφωνα με το μερίδιο της αθλητικής ΠΑ

Direct Gross Value Added Shares, 2019, in %

Source: Sheffield Hallam University, Econmove: own calculations based on Eurostat and national data.

Αποτελέσματα ΕΕ-28: Άμεσες και έμμεσες επιδράσεις στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ)

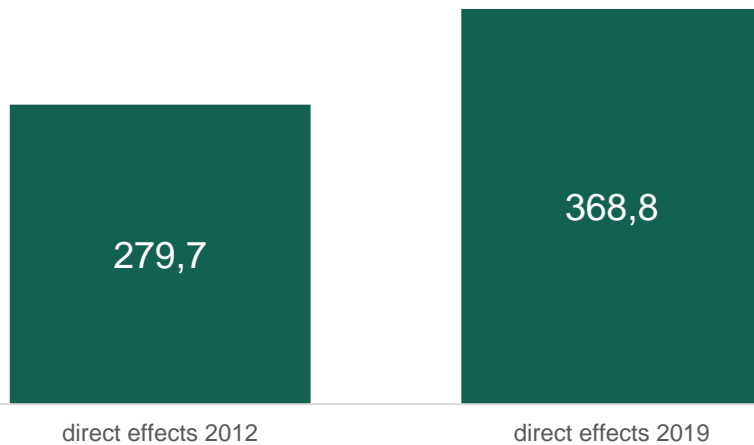
Gross Value Added, EU-28, 2019, €bn

Αποτελέσματα ΕΕ-28: Διαχρονική σύγκριση ΑΕΠ και απασχόλησης

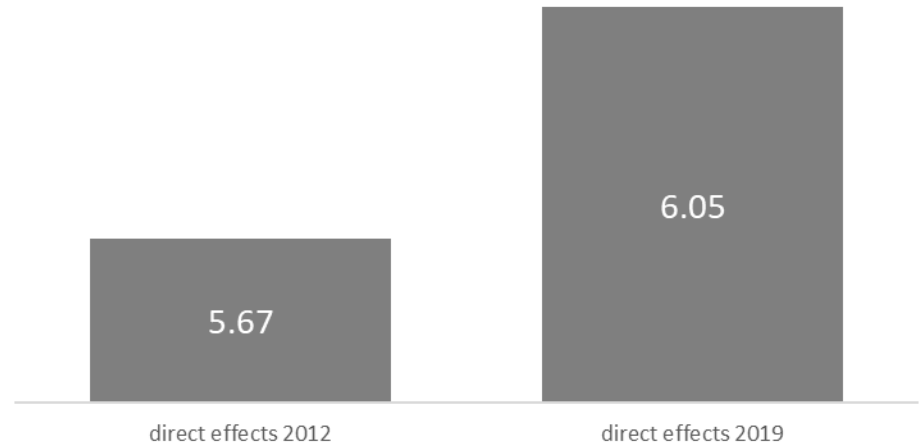
+89.1 €bn

Sport-related GDP, 2012 and 2019

+0.38 m

Sport-related employment, 2012 and 2019

Αθλητικό ΑΕΠ
(άμεσες επιδράσεις, ΕΕ-28):
2012: 2,11%
2019: 2,01%

Απασχόληση σχετιζόμενη με τον αθλητισμό
(άμεσες επιδράσεις, ΕΕ-28):
2012: 2,11%
2019: 2,48%

Η ελληνική αθλητική οικονομία- Λογαριασμοί Προσέγγισης

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	Άμεσες επιδράσεις	Έμμεσες επιδράσεις	Σύνολο
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (€ δισ.)	2,92	1,21	4,13
Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (€ δισ.)	2,17	0,90	3,07
Μερίδιο	1,36%	0,57%	1,93%
Πολλαπλασιαστής		1,41	
Απασχόληση (αριθμός εργαζομένων)	81.083	25.12	106.203
Μερίδιο	1,75%	0,55%	2,30%
Πολλαπλασιαστής		1,31	

Source: Sheffield Hallam University, Econmove: own calculations based on Eurostat and national data.

Η ελληνική αθλητική οικονομία - Χαρακτηριστικά αγαθά

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	Άμεσες επιδράσεις	Έμμεσες επιδράσεις	Σύνολο
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (€ δισ.)	1,44	0,40	1,84
Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (€ δισ.)	1,07	0,30	1,37
Μερίδιο	0,67%	0,19%	0,86%
Πολλαπλασιαστής		1,28	
Απασχόληση (αριθμός εργαζομένων)	55.986	8.631	64.617
Μερίδιο	1,21%	0,19%	1,40%
Πολλαπλασιαστής		1,15	

Source: Sheffield Hallam University, Econmove: own calculations based on Eurostat and national data.

Η ελληνική αθλητική οικονομία - Συνδεδεμένα αγαθά

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΑΓΑΘΑ	Άμεσες επιδράσεις	Έμμεσες επιδράσεις	Σύνολο
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (€ δισ.)	1,48	0,81	2,29
Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (€ δισ.)	1,10	0,60	1,70
Μερίδιο	0,69%	0,38%	1,07%
Πολλαπλασιαστής		1,55	
Απασχόληση (αριθμός εργαζομένων)	25.097	16.489	41.586
Μερίδιο	0,54%	0,36%	0,90%
Πολλαπλασιαστής		1,66	

Source: Sheffield Hallam University, Econmove: own calculations based on Eurostat and national data.

Η ελληνική αθλητική οικονομία - 10 σημαντικότεροι τομείς

Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (€ εκ.)		Απασχόληση (αριθμός εργαζομένων)	
Εκπαιδευτικές υπηρεσίες (P85)	691	Εκπαιδευτικές υπηρεσίες (P85)	29.704
Αθλητικές υπηρεσίες (R93)	300	Αθλητικές υπηρεσίες (R93)	24.29
Υπηρεσίες καταλύματος και εστίασης (I)	286	Υπηρεσίες καταλύματος και εστίασης (I)	10.003
Υπηρεσίες χονδρικού εμπορίου (G46)	140	Υπηρεσίες λιανικού εμπορίου (G47)	5.623
Υπηρεσίες λιανικού εμπορίου (G47)	96	Δημόσια διοίκηση (O84)	1.992
Δημόσια διοίκηση (O84)	78	Υπηρεσίες χονδρικού εμπορίου (G46)	1.274
Εκδοτικές υπηρεσίες (J58)	69	Δημιουργικές τέχνες, ψυχαγωγία και τυχερά παιχνίδια (R90-92)	956
Δημιουργικές τέχνες, ψυχαγωγία και τυχερά παιχνίδια (R90-92)	69	Εκδοτικές υπηρεσίες (J58)	901
Υπηρεσίες ανθρώπινης υγείας (Q86)	62	Υπηρεσίες ανθρώπινης υγείας (Q86)	818
Λοιπός εξοπλισμός μεταφορών (C30)	30	Ασφαλίσεις (K65)	793

Ορισμένα οικονομικά αποτελέσματα βιωσιμότητας (sustainability)

- Το μερίδιο της αθλητικής οικονομίας ως προς την απασχόληση (2,30%) είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο μερίδιο ως προς την ΑΠΑ (1,93%), γεγονός που καταδεικνύει ότι ο αθλητισμός αποτελεί έναν αποτελεσματικό δημιουργό θέσεων εργασίας.
- Τα οφέλη είναι ακόμη μεγαλύτερα σε χώρες ή περιφέρειες με χαμηλότερη κατά κεφαλήν ΑΠΑ, ενισχύοντας τη συνοχή και την ενσωμάτωση των περιφερειών εντός μιας χώρας ή των κρατών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πώς ωφελείται η κυβέρνηση από τον αθλητισμό – παραδείγματα

- Αγγλία (2023)
  - Φόρος εισοδήματος: £6.753 εκ.
  - Εισφορές εθνικής ασφάλισης (NI): £4.976 εκ.
  - ΦΠΑ: £5.071 εκ.
  - Φόρος εταιρειών: £4.637 εκ.
  - Σύνολο: £21.437 εκ.
- Γαελικά Αθλήματα (2022) €192,6 εκ.
- Γκολφ στο Ηνωμένο Βασίλειο (2019) £1.313 εκ.
- Το 2025 η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου δεσμεύτηκε να επενδύσει περισσότερα από £900 εκατομμύρια σε υποδομές μαζικού αθλητισμού και μεγάλες αθλητικές διοργανώσεις, παράλληλα με τις ετήσιες επενδύσεις της Sport England που υπερβαίνουν τα £250 εκατομμύρια.

Ορισμένα οικονομικά αποτελέσματα βιωσιμότητας (EVIS)

	Ανά αθλητικό εθελοντή Ευρώ	Ανά συμμετέχοντα στον αθλητισμό Ευρώ
Σωματική και ψυχική υγεία		
Άνοια	250,0	179,6
Κατάθλιψη	8,0	5,9
Ψυχική ευημερία		
Υποκειμενική ευημερία	2.248,0	1.612,9
Ατομική ανάπτυξη		
Βελτιωμένο εκπαιδευτικό επίπεδο	0,5	0,2
Ενισχυμένο ανθρώπινο κεφάλαιο (βελτιωμένες αποδοχές)	39,5	14,3
Κοινωνική και κοινοτική ανάπτυξη		
Μειωμένη εγκληματικότητα	5,5	2,0
Κοινωνικό κεφάλαιο	2.018,0	734,5

SROI for Sport and Physical Activity in England

Base Model - 2017/18

INPUTS

Public sector

£2.44bn

Participants

£13.69bn

Volunteers

£5.71bn

£21.85 billion

OUTCOMES

Physical and Mental Health

£9.59bn

Reduced CHD/Stroke, Type 2 Diabetes, Breast Cancer, Colon Cancer, Dementia, Depression, good health, hip fractures, back pain and increased sport injuries

Mental Wellbeing

£41.76bn

Improved subjective wellbeing of participants and volunteers

Individual Development

£282m

Improved educational attainment and enhanced human capital

Social & Community Development

£19.97bn

Improved social capital, crime reduction and non-market value for organisations utilising sports volunteers

£71.61 billion

SROI =

3.28

For every £1 spent on sport and physical activity in England, £3.28 worth of social impacts are generated

Βασικά μηνύματα

- Η αύξηση της αθλητικής συμμετοχής έχει τη δυνατότητα να μετασχηματίσει την αθλητική οικονομία και να δημιουργήσει θέσεις εργασίας.
- Οι έμμεσες επιδράσεις του αθλητισμού γίνονται ολοένα και μεγαλύτερες καθώς ο αθλητικός τομέας αλληλοεπιδρά με την υπόλοιπη οικονομία.
- Η αθλητική συμμετοχή και ο εθελοντισμός αποτελούν σημαντική πηγή επιδράσεων τόσο σε όρους οικονομικής αξίας όσο και σε όρους κοινωνικής αξίας.

Ευχαριστώ

References:

- https://www.eacea.ec.europa.eu/news-events/news/action-figures-new-reports-harmonised-sport-statistics-are-out-2025-09-09_en
- <https://evisproject.eu/>

Figure caption text